

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

10. An prægnantes, & lactentes teneantur ad ieiumum, maximè si sint robustæ, & virilis naturæ? Et an in dubio teneantur ad supradictum ieiumum? Ex p. 1. tr .9. & r. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

quis in favorabilibus annus incepitus habetur pro completo.] Ita ille : cui etiam videtur adhædere alius Iuris consulus Henricus Zoëlius in l.3. Decr. tit.46.n.10. Et hanc sententiam tamquam probabilem, admittit nouissime Machado de perf. Confess. to.1.l.2.p.4.tr.3. docum. 9. n.4. & P. Pellizzar. in tr. de Morial. c.6.n.25, qui addit, sed hoc non solum procedere quoad ieiunia Ecclesie, sed etiam a prescriptis à Religione : sic itaque ait : [Cùm Sanchez non improbabiliter afferat, feminas quinque annatas excusari etiam à ieiuniis communibus Ecdesie probabiliter item dici potest, Moniales quinque annatas excusari etiam à ieiuniis praescriptis in Regula Moniorum ex doctrina, quam tradit idem Sanc. l.4. mor. 11. n.34. nimur, atatem sexagenariam, sicut excusat viros à Precepto ieiunij, ita & excusare à voto ieiunij, cum talia vota non obligent aliter, quam Praecepta Ecclesiastica de ieiuniis rebus, (si tamen aliter non constet de intentione voluntis. Quod si hoc procedit obligatio ieiunij ex voto, à fortiori proceder de obligatio proueniente ex Professione religiosa ; & si admittitur de viris, admitti debet & de feminis : cum sit per ratio veritatis.] Hac Pellizzar. Et idem hanc sententiam tam feminis favorabilem, ego non audeo, tamquam improbabilem, damnare, ut ex Layman datur Alphonsum Leone de confess. recollect. 5. n.471. memor verborum Salomonis : *Non est ira super iram mulieris.* Id indicent alii, an sit probabilis, necne.

1. Nota tamen, doctrinam a Narbona, & Pellizzario super adductam de anno quinquagesimo quoad mulieres & de anno sexagesimo quoad viros, incepto tantum, & non completo, minime approbari à multis, & preferent à Patre Bardi in Bull. Crue p.2 tr.3.c.2 sicut 4. n.37. Quia (air ille) in Iure talis aetas non est determinata ; sed eius determinatio dependet ab hominum arbitrio, qui non excusat ante talem atatem à ieiunio. Et licet aliqui censeant sufficere annum sexagesimum incepsum, idque fundent in eo principio, videlicet, in favorabilibus annum inchoatum haberi pro completo, ut illos idem puto verum esse, quando in luce, vel istius arbitrio prudentius est praefixus terminus : at in causa nostra non est ita ; quia neque in Iure, neque communia hominum iudicio habemus tempus determinatum, in quo fideles à ieiuniis Ecclesie eximantur ; sed, ut vidimus, in assignatione huius temporis diversae sunt Authorum opiniones : proinde illa sententia, qua affertur, qui attingit sexagesimum annum, non tenetur ad ieiunium, mouetur, quia in tali aetate existimant insipere virum defecuum. Altera vero opinio, quae non ponit hanc exemptionem, nisi usque ad septuagesimum annum, dicitur ad hoc, quod indicat, usque ad talem aetatem esse sufficientes vires : & in hac re discurrendum sufficiunt in qualitate requisita ad furtum mortale, nam illa materialia notabilem furti existimant quinque, alij sex, agentes, &c. & non in minori quantitate ; & consequenter docent, si ex determinata quantitate ad furtum mortale unum obolum deficiat, materialia illam non esse notabilem, sufficientem ad culpam grauem : sedam protus modo est ratiocinandum in casu nostro. Ergo, &c.

3. At, his non obstantibus, puto, probabiliter aliquos afferre, annum sexagesimum sufficere esse inchoatum, ut quis à ieiunio liberetur : & ita, præter Narbonam, me citato, ubi supra, n.15. teneri vterque Sanch. Medina, Trullench. Parifus, quos adducit Bardi n.14. quibus adde, me citato Pasqualigù in praxi de ieiunio, de. 13. Et me citato, Alphonsum de Leone tr. de confess. recollect. 1. n.472. Et ratio est : quia in favorabilibus annus inchoatus habetur pro completo, ut colliguntur ex l. Qua aetate ff. de testam. Et Glos. ibi, ver. Dies ergo, loquens de die, ait, diem incepturn haberi pro completo. Et confirmari potest à pari : nam in promotione ad facios Ordines sauis est, quod promouendus, v. gr. ad Tgn. IV.

Presbyteratum, attigerit vigesimum quintum agnum, sicut etiam ad contrahendum matrimonium sufficit in masculo decimus quartus annus incepitus, in femina duodecimus pariter inchoatus, vt Doctores communiter testantur. Adde doctrinam Patris Lezzapæ in Sam. qq. Regul. tom. 1. ver. Annus, n.7. & aliorum afferentium, quod in dubio in favorabilibus sufficit annus inchoatus. Nec obstat dicere cum P. Bardi, quod hoc procederet, quando omnes Doctores conuenient, annum sexagesimum excusare à ieiunio ; quod non est verum, nam doctores, qui illud docent, recte infundunt, sufficere annum sexagesimum incepturn. Non nego tamen, sententiam Patris Bardi esse satis probabilem. Nota etiam hic obstat cum Escobar in Theolog. mor. 1. exam. 13. cap. n.104. cum, qui voulit ieiunare toto vita. Sup. hoc latente, post annum sexagesimum non teneri amplius tē sup. in ieiunare : quia, cum cessat obligatio ieiunij, cessat obligatio voti, & vita senis ad ieiunium laborem, quæ 60. anno terminantur. Dummodo, vt, me citato, optimè obseruat Narbona ubi supra, n.9. votum non fuerit emisum post annum 60. sed anteā : quia in tali casu cum eo impedimento se obligavit. Ergo tenentur ad ieiunium. Vide Tambur. de iur. Abbat. tom. 2. disp. 12. q.5. ro, ad lin. c. num. 7.

R E S O L . X.

An pregnantes, & lactentes teneantur ad ieiunium, maxime si sint robustæ, & virilis naturæ ?
Et an in dubio teneantur ad supradictum ieiunium? Ex p. 1. tract. 9. Ref. sol. 14.

§. 1. **N**on teneri responder Lessius lib. 4. cap. 2. dub. 6. Sup. hoc in n.39. Vegha in sum. tom. 1. c. 14. cap. 22. Valenia to. 3. disp. 9. q. 2. punct. 2. Graffius p. 1. l. 2. c. 37. num. 44. Toletus 1. 6. c. 4. n. 3. Azor. 10. 1. l. 7. cap. 17. q. 6. Tannerus in 2. 2. disp. 3. q. 3. dub. 5. num. 100. Sylvius in 2. 2. D. Th. 9. 147. art. 4. Villalobos in sum. to. 1. tr. 2. 3. diff. 4. n. 2. Fillicius to. 2. tr. 27. p. 2. c. 6. n. 114. Azor. p. 1. l. 7. c. 28. q. 6. Ioan. de la Cruz, in direct. conf. p. 1. præcept. 3. art. 4. dub. 9. concl. 2. & alii.

2. Sed limitant hanc sententiam Sylvest. verb. ie. ieiunium, q. 9. vers. 5. Philarch. de offic. Sacerd. to. 1. p. 2. l. 3. c. 25. Jacob. de Graffis, to. 1. p. 1. l. 2. c. 37. n. 44. nisi dicte mulieres essent robustæ, & vnica refectio posset scipias, & fecund sustentare.

3. Sed, quia tales mulieres communiter non sunt tam robustæ naturæ, vt vnica refectio tantum alimentum sumere possint, vt pro se, & prole sufficiat, & omnis lex adaptatur ad ea, que frequenter accidere solent ; ideo non refert, si aliquae sint robustæ, & virilis naturæ, vt tradit ex nostris Molfesius in sum. tom. 1. tr. 10. c. 4. n. 40. & Reginald. in praxi, tom. 1. l. 4. c. 17. n. 210.

4. Adde, quod in dubio non tenentur ad ieiunium, vt notat Fagund. Præcept. 4. l. 1. c. 8. n. 14. Caiet. in 2. 2. q. 147. art. 4. & omnes DD. suprà citati. Deinde, tales mulieres appetunt sàpè vehementer aliqua, & nisi desiderio suo satisfaciunt, periculum est, ne fetus proiciatur ; & idem Confessarij fine scrupulo supradictas prægñantes, & lactentes excusabunt à lege ieiunij.

R E S O L . XI.

An pregnantes, & lactentes non solum deobligantur à ieiunio quod vnam comestionem, sed etiam quod esum carnium, & ouorum, etiam si sint robustæ, & valida ?
Ex part. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 126.

§. 1. **P**otest sapientia supradictas in die ieiunij comedere, re docent communiter Doctores, quos ego ipse

citauit
S. 2